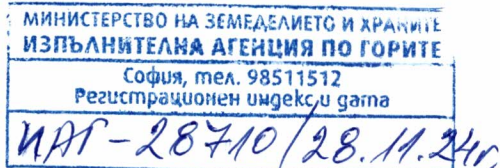

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТО ПАНСТВО СРЕДЕЦ“

8300 гр.Средец, ул. "Васил Коларов" № 92, тел.05551/33-93, факс 34-12
e-mail: dgssredets@uidp-sliven.com, web: <http://www.dgssredets.uidp-sliven>

Изх. № АСД-09-246
Гр. Средец, 25.11.2024г.

ДО
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
ДИРЕКЦИЯ „ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ“
ОТДЕЛ "ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ И ПЛАНИРАНЕ"
ГР. С О Ф И Я

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Приложено, изпращаме Ви за утвърждаване четири екземпляра за допълнение и изменение на горскостопанския план на ТП ДГС „Средец“:

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

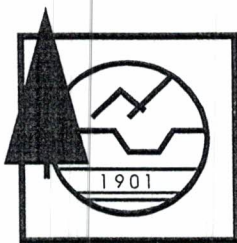
инж. Димитър Янков
Директор ТП „ДГС Средец“

За директор на ТП ДГС „Средец“
Заместник-директор: инж. Иван Сяколов

Заповед за заместване
№РД-10-203/14.11.2024г.

(подпис)

/СЧ

ACB-09-244/22.11.2014

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

АГРОЛЕСПРОЕКТ ЕООД

София

София - 1303, ул. "Софроний Врачански" No 10
Управител: 02/988-00-24; 986-23-66
Гл. Счетоводител: 02/987-42-01 вътр.107
Номератор: 02/987-42-01, 987-42-02
E-mail: info@agrolesproject.com

I B A N BG74STSA93001521039850
BIC код STSABGSF
Банка ДСК ЕАД

Web: <http://www.agrolesproject.com>

ДО

Г-Н ДИМИТЪР ЯНКОВ

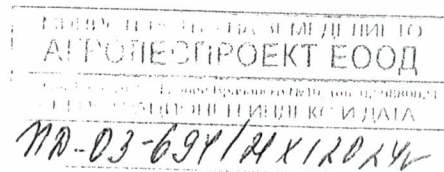
ДИРЕКТОР НА

ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СРЕДЕЦ“

гр. Средец,

ул. „Васил Коларов“ № 92

тел. 05551/33 93

Относно: допълнение и изменение на горскостопанския план на ТП „Държавно горско стопанство Средец“.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЯНКОВ,

Приложени, изпращаме Ви за утвърждаване четири екземпляра за допълнение и изменение на горскостопанския план на ТП „Държавно горско стопанство Средец“.

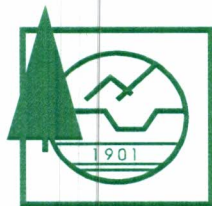
Моля, след утвърждаването на изменението на плана, да ни представите един екземпляр.

с уважение,

УПРАВИТЕЛ:

инж. Румен Райков

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

“АГРОЛЕСПРОЕКТ” ЕООД

УТВЪРЖДАВАМ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИАГ

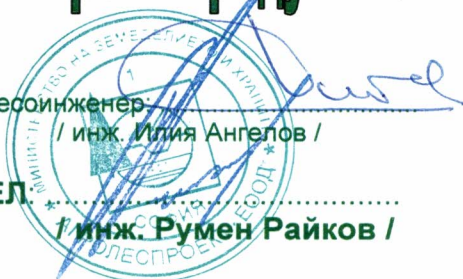
/ /
гр. София

**План за допълнение и изменение
на Горскостопанския план
за горските територии,
държавна собственост
в района на дейност на
ТП "Държавно горско стопанство Средец"
област Бургас**

**в частта на плана за лечебни растения
и ползване на недървесни горски продукти**

Водещ лесоинженер
/ инж. Илия Ангелов /

УПРАВИТЕЛ
/ инж. Румен Райков /

София, 2024
година

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Настоящата Обяснителна записка представлява **ДОПЪЛНЕНИЕ И ИЗМЕНЕНИЕ** на горскостопанския план за горските територии-държавна собственост, в района на дейност на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Средец“.

Изменението на плана се извършва въз основа на писмо от ТП „Държавно горско стопанство Средец“ с изх. рег. № СГ-02-1/22.05.24 год., вх. рег № 366/27.05.24 год. в „Агролеспроект“ ЕООД.

Горскостопанският план на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Средец“ е изработен от „Агролеспроект“ ЕООД през 2021 год. и е утвърден със Заповед № ЗАП-676/08.08.22 год. на изпълнителния директора на Изпълнителна агенция по горите.

Изменението на горскостопанския план е съобразено с Наредба №18/07.10.2015 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и включва:

I. В глава I „ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ“, точка 3.3 „ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ В РАЙОНА НА ТП „ДГС СРЕДЕЦ“ СПОРЕД ХОРОЛОГИЧНИЯ АТЛАС НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ГОЛЯМАТА БИЛКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ“, след текста за последното лечебно растение Широколистен живовляк – *Pidntago major*, се добавят нови пет лечебни растения, както следва:

„- Дребноцветна върбовка (*epilobium parviflorum*) - Многогодишно тревисто растение, което образува розетка от 4-6 см дълги, върбовидни листа, близко до земята. Има изправени стъбла, дълги 30-60 см, по дължината на които са разпръснати малки цветчета с диаметър само 5-8 мм в червеникав, бледорозов или почти бял цвят. Те са като заковани върху издължените семенни шушулки, от които след разпукването изскача покритото с бели, памуковидни коси семе. Семенцата са като власинки на хвърчилка. Расте по влажните поляни в близост до реките в България. Използва се цялата надземна част на върбовката. Въздейства противовъзпалително и диуретично. Прилага се при възпаление и онкологични заболявания на простатната жлеза, пикочния мехур, пикочните пътища, бъбреците.

- Девисил (*Levisticum officinale*) - Многогодишно растение със специфичен аромат. Познат още под името Лющян, селим и северна гръкляноглътка. Подходящ за отглеждане в градината и в саксия на балкона. Отличава се със специфичен, силен аромат, свеж, сладникъв и леко пикантен вкус. Намира широко приложение и в медицината. В състава си съдържа етерично масло, дъбилни вещества, лецитин, органични киселини, смоли, фуранокумарин, захари, органични киселини и минерали, пектин и скорбяла.

- Коприва обикновена (*Urtica dioica* L.) - Многогодишно двудомно тревисто растение с четириръбесто право стъбло, високо до 30-150 см, и с пълзящо, разклонено коренище. Листата са срещуположни, продълговато сърцевидно ланцетни, назъбени, тъмнозелени, покрити, както и стъблото, с парливи корави власинки. Цветовете са дребни, зелени, еднородни и са събрани в разклонени увиснали ресисти метлицовидни съцветия в

пазвите на връхните листа. Плодът е малко и сухо едносеменно орехче. Цъфти през май-септември.

Билката действа противоревматично, усилващо, кръвоспиращо. Прилага се при болести на ставите (ревматизъм, артрит), мускулни болки, изтощаване след боледуване, изпотяване (при малокръвие), сърбеж, младежки пъпки и др.

- **Лечебна пищялка (*Angelica archangelica* L.)** - позната още като Лечебна пищялка или Ангелика представлява двугодишно тревисто растение, което има изправено стъбло, достигащо височина 100-150 см. Във връхната си част стеблото е разклонено. Листата са последователни, а цветовете са дребни, еластични със зеленикаво-бял или зеленикаво-жълт цвят. Плодът е яйцевиден и странично сплеснат. Ангеликата цъфти през месеците юни-август. Билката расте из сенчести и влажни места, край реки и потоци. Използва се като репродуктивен регулатор, за предизвикване на забавена менструация, при чревни спазми, като отхрачващо средство и за предизвикване на изпотяване, като добър диуретик и антисептик, за лечение на инфекции на пикочните пътища.

- **Самардала сицилийска (*Nectaroscordum siculum* ssp. *bulgaricus*)** - тревисто растение от семейство Лукови. Изсушена и стрита се използва като подправка. В България самардалата като подправка е най-разпространена в Старозагорска, Ямболска и Сливенска области, в цялата Източна Стара планина и особено в районите около Котел и Върбица, Странджа и района над Слънчев бряг. Расте на луковици, от които излизат по два и повече тънки стръка на дължина до 40 см. На външен вид прилича много на някои треви, но лесно се разпознава по трискатовото си стъбло. Расте в планинските райони. Берат се само листата, без да се засяга кореновата система, с цел да се опази растението до следващия сезон.“

II. В глава III „ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ДЪРЖАВНИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ“, точка 6.7 „ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ“, текстът „могат да се добият“ се заменя с текста „се предвижда стопански добив“, след текста. „18 т. гъби“, се добавя текста „в т.ч. 3 (три) тона трюфел (Tuber)“, а след изрази „зърнастец елшовиден 20 кг, се добавя изрази „Самардала сицилийска (листа), Лечебна пищялка (корени и плодове) и Девисил (корени и листа)“.

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. ДОКУМЕНТИ

1. **Писмо** с изх. рег. индекс № СГ-02-1/22.05.24 год. и вх. рег № 366/27.05.24 год. в „Агролеспроект“ ЕООД., с което директорът на ТП „Държавно горско стопанство Средец“ обосновава необходимостта да се извърши изменение на горскостопанския план за горските територии-държавна собственост, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Средец“, в частта му за лечебните растения и ползване на недървесни горски продукти.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП - СЛИВЕЦ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТО ПАНСТВО СРЕДЕЦ“

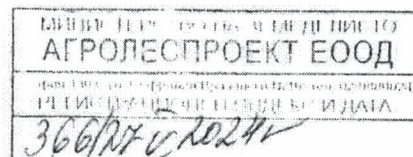
8300 гр.Средец, ул. "Васил Коларов" № 92, тел.05551/33-93, факс 34-12
e-mail: dgssredets@uidp-sliven.com, web: http://www. dgssredets.uidp-sliven.com

ИЗХ. № СГ-02-1

гр.Средец, 22.05.2024 год.

„АГРОЛЕСПРОЕКТ“ ЕООД
ГР. С О Ф И Я

ОТНОСНО: Предложение за допълнение и изменение на ГСП на ТП ДГС Средец

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАЙКОВ,

ТП ДГС „СРЕДЕЦ“ има изготвен Горскостопански план 2021 год. /ГСП/, утвърден със Заповед 676/08.08.2022 год. на изпълнителния директор на ИАГ – София

Съгласно чл.117 ал.2 от ЗГ ползването на недървесни горски продукти, когато представлява стопанска дейност, се извършва само ако това е предвидено в утвърден горскостопански план.

В горскостопанския план на ТП ДГС „Средец“ Глава първа са описани лечебните растения, находящи се на територията на стопанството. Съгласно изискванията на Закона за лечебните растения /Обн. ДВ. бр.29 от 7 Април 2000г., изм. ДВ. бр.102 от 8 Декември 2023г./, а именно чл.50 е необходимо да се изготви за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения раздел "Лечебни растения" към горскостопанските планове и програми, съгласно Закона за горите, включващ съответната информация, съгласно чл.55 от ЗЛР.

В списъка по ГСП 2021 год. не са включени видовете Дребноцветна върбовка *Epilobium parviflorum* L., Девесил див - *Zvesticum officinale* /, Коприва обикновена *Urtica dioica* /, Пищялка лечебна - *Angelica archangelica* L и Самардала сицилийска *Nectaroscordum siculum ssp.bulgaricus*.. Видовете са повсеместно разпространени на територията на стопанството и находищата им са в добро състояние. Предвид проявен търговски интерес за ползване и доброто състояние на находищата, предлагаме същите да се допълнят в раздел „Лечебни растения“ към ГСП на ТП ДГС „Средец“.

В изпълнение разпоредбите на МЗХ, съгласно писмо изх. № 91-175/15.03.2024 год., е необходимо горскостопанския план на стопанството да се актуализира, като в раздел „Ползване на недървесни горски продукти“ да се предвиди добив на диворастващи гъби, в т.ч и трюфели и диворастващи плодове.

Съгласно посоченото писмо на МЗХ, в раздел „Планиране на недървесни горски продукти“ на ГСП следва да има изричен запис, че от горските територии – държавна собственост, се предвижда стопански добив на диворастващи гъби, в т.ч и трюфели, и

диворастващи плодове, дори и без да бъдат посочени конкретни количества, където няма налична надеждна информация за тях.

В обобщение на написаното, моля :

1. Да се допълни и изготви Раздел „Лечебни растения“ към ГСП 2021 год.;
2. Да се актуализира раздел „Планиране на недървесни горски продукти“ на ГСП, като се включат стопански добиви на лечебните растения, на диворастващите гъби, в т.ч трюфели и на диворастващите плодове, като се изпише цитирания по-горе изричен запис.

С уважение,

инж. Димитър Янков
Директор ТП „ДГС Средец“

(подпис)

/сч

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

“АГРОЛЕСПРОЕКТ” ЕООД

УТВЪРЖДАВАМ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИАГ

/ /
гр. София

**План за допълнение и изменение
на Горскостопанския план
за горските територии,
държавна собственост
в района на дейност на
ТП "Държавно горско стопанство Средец"**

област Бургас

**в частта на плана за лечебни растения
и ползване на недървесни горски продукти**

Водещ лесоинженер
/ инж. Илия Ангелов /

УПРАВИТЕЛ
/ инж. Румен Райков /

София, 2024
година

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Настоящата Обяснителна записка представлява **ДОПЪЛНЕНИЕ И ИЗМЕНЕНИЕ** на горскостопанския план за горските територии-държавна собственост, в района на дейност на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Средец“.

Изменението на плана се извършва въз основа на писмо от ТП „Държавно горско стопанство Средец“ с изх. рег. № СГ-02-1/22.05.24 год., вх. рег № 366/27.05.24 год. в „Агролеспроект“ ЕООД.

Горскостопанският план на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Средец“ е изработен от „Агролеспроект“ ЕООД през 2021 год. и е утвърден със Заповед № ЗАП-676/08.08.22 год. на изпълнителния директора на Изпълнителна агенция по горите.

Изменението на горскостопанския план е съобразено с Наредба №18/07.10.2015 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и включва:

I. В глава I „ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ“, точка 3.3 „ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ В РАЙОНА НА ТП „ДГС СРЕДЕЦ“ СПОРЕД ХОРОЛОГИЧНИЯ АТЛАС НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ГОЛЯМАТА БИЛКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ“, след текста за последното лечебно растение Широколистен живовляк – *Pidntago major*, се добавят нови пет лечебни растения, както следва:

„- Дребноцветна върбовка (*epilobium parviflorum*) - Многогодишно тревисто растение, което образува розетка от 4-6 см дълги, върбовидни листа, близко до земята. Има изправени стъбла, дълги 30-60 см, по дължината на които са разпръснати малки цветчета с диаметър само 5-8 мм в червеникав, бледорозов или почти бял цвят. Те са като заковани върху издължените семенни шушулки, от които след разпукването изскача покритото с бели, памуковидни коси семе. Семенцата са като власинки на хвърчилка. Расте по влажните поляни в близост до реките в България. Използва се цялата надземна част на върбовката. Въздейства противовъзпалително и диуретично. Прилага се при възпаление и онкологични заболявания на простатната жлеза, пикочния мехур, пикочните пътища, бъбреците.

- Девисил (*Levisticum officinale*) - Многогодишно растение със специфичен аромат. Познат още под името Лющян, селим и северна гръкляногълтка. Подходящ за отглеждане в градината и в саксия на балкона. Отличава се със специфичен, силен аромат, свеж, сладниъкъв и леко пикантен вкус. Намира широко приложение и в медицината. В състава си съдържа етерично масло, дъбилни вещества, лецитин, органични киселини, смоли, фуранокумарин, захари, органични киселини и минерали, пектин и скорбяла.

- Коприва обикновена (*Urtica dioica* L.) - Многогодишно двудомно тревисто растение с четириръбесто право стъбло, високо до 30-150 см, и с пълзящо, разклонено коренище. Листата са срещуположни, продълговато сърцевидно ланцетни, назъбени, тъмнозелени, покрити, както и стъблото, с парливи корави власинки. Цветовете са дребни, зелени, еднородни и са събрани в разклонени увиснали ресисти метлицовидни съцветия в

пазвите на върхните листа. Плодът е малко и сухо едносеменно орехче. Цъфти през май-септември.

Билката действа противоревматично, усилващо, кръвоспиращо. Прилага се при болести на ставите (ревматизъм, артрит), мускулни болки, изтощаване след боледуване, изпотяване (при малокръвие), сърбеж, младежки пъпки и др.

- **Лечебна пищялка (*Angelica archangelica* L.)** - позната още като Лечебна пищялка или Ангелика представлява двугодишно тревисто растение, което има изправено стъбло, достигащо височина 100-150 см. Във върхната си част стеблото е разклонено. Листата са последователни, а цветовете са дребни, еластични със зеленикаво-бял или зеленикаво-жълт цвят. Плодът е яйцевиден и странично сплеснат. Ангеликата цъфти през месеците юни-август. Билката расте из сенчести и влажни места, край реки и потоци. Използва се като репродуктивен регулатор, за предизвикване на забавена менструация, при чревни спазми, като отхрачващо средство и за предизвикване на изпотяване, като добър диуретик и антисептик, за лечение на инфекции на пикочните пътища.

- **Самардала сицилийска (*Nectaroscordum siculum* ssp. *bulgaricus*)** - тревисто растение от семейство Лукови. Изсушена и стрита се използва като подправка. В България самардалата като подправка е най-разпространена в Старозагорска, Ямболска и Сливенска области, в цялата Източна Стара планина и особено в районите около Котел и Върбица, Странджа и района над Слънчев бряг. Расте на луковици, от които излизат по два и повече тънки стръка на дължина до 40 см. На външен вид прилича много на някои треви, но лесно се разпознава по трискатовото си стебло. Расте в планинските райони. Берат се само листата, без да се засяга кореновата система, с цел да се опази растението до следващия сезон.“

II. В глава III „ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ДЪРЖАВНИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ“, точка 6.7 „ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ“, текстът „могат да се добият“ се заменя с текста „се предвижда стопански добив“, след текста. „18 т. гъби“, се добавя текста „в т.ч. 3 (три) тона трюфел (*Tuber*)“, а след израза „зърнастец елшовиден 20 кг, се добавя израза „Самардала сицилийска (листа), Лечебна пищялка (корени и плодове) и Девисил (корени и листа)“.

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. ДОКУМЕНТИ

1. **Писмо** с изх. рег. индекс № СГ-02-1/22.05.24 год. и вх. рег № 366/27.05.24 год. в „Агролеспроект“ ЕООД., с което директорът на ТП „Държавно горско стопанство Средец“ обосновава необходимостта да се извърши изменение на горскостопанския план за горските територии-държавна собственост, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Средец“, в частта му за лечебните растения и ползване на недървесни горски продукти.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП - СЛИВЕЦ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТО ПАНСТВО СРЕДЕЦ“

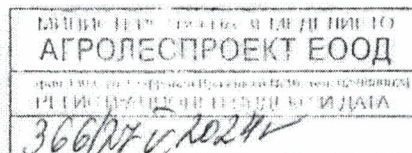
8300 гр.Средец, ул. "Васил Коларов" № 92, тел.05551/33-93, факс 34-12
e-mail: dgssredets@uidp-sliven.com, web: http://www. dgssredets.uidp-sliven.com

Изх. № СГ-02-1

гр.Средец, 22.05.2024 год.

ДО

„АГРОЛЕСПРОЕКТ“ ЕООД
ГР. С О Ф И Я

ОТНОСНО: Предложение за допълнение и изменение на ГСП на ТП ДГС Средец

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАЙКОВ,

ТП ДГС „СРЕДЕЦ“ има изготвен Горскостопански план 2021 год. /ГСП/, утвърден със Заповед 676/08.08.2022 год. на изпълнителния директор на ИАГ – София

Съгласно чл.117 ал.2 от ЗГ ползването на недървесни горски продукти, когато представлява стопанска дейност, се извършва само ако това е предвидено в утвърден горскостопански план.

В горскостопанския план на ТП ДГС „Средец“ Глава първа са описани лечебните растения, находящи се на територията на стопанството. Съгласно изискванията на Закона за лечебните растения /Обн. ДВ. бр.29 от 7 Април 2000г., изм. ДВ. бр.102 от 8 Декември 2023г./, а именно чл.50 е необходимо да се изготви за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения раздел "Лечебни растения" към горскостопанските планове и програми, съгласно Закона за горите, включващ съответната информация, съгласно чл.55 от ЗЛР.

В списъка по ГСП 2021 год. не са включени видовете Дребноцветна върбовка *Epilobium parviflorum* L., Девесил див - *Zevisticum officinale* /, Коприва обикновена *Urtica dioica* /, Пищялка лечебна - *Angelica archangelica* L и Самардала сицилийска *Nectaroscordum siculum ssp.bulgaricus*.. Видовете са повсеместно разпространени на територията на стопанството и находищата им са в добро състояние. Предвид проявен търговски интерес за ползване и доброто състояние на находищата, предлагаме същите да се допълнят в раздел „Лечебни растения“ към ГСП на ТП ДГС „Средец“.

В изпълнение разпоредбите на МЗХ, съгласно писмо изх. № 91-175/15.03.2024 год., е необходимо горскостопанския план на стопанството да се актуализира, като в раздел „Ползване на недървесни горски продукти“ да се предвиди добив на диворастващи гъби, в т.ч и трюфели и диворастващи плодове.

Съгласно посоченото писмо на МЗХ, в раздел „Планиране на недървесни горски продукти“ на ГСП следва да има изричен запис, че от горските територии – държавна собственост, се предвижда стопански добив на диворастващи гъби, в т.ч и трюфели, и

диворастящи плодове, дори и без да бъдат посочени конкретни количества, където няма налична надеждна информация за тях.

В обобщение на написаното, моля :

1. Да се допълни и изготви Раздел „Лечебни растения“ към ГСП 2021 год.;
2. Да се актуализира раздел „Планиране на недървесни горски продукти“ на ГСП, като се включат стопански добиви на лечебните растения, на диворастящите гъби, в т.ч трюфели и на диворастящите плодове, като се изпише цитирания по-горе изричен запис.

С уважение,

инж. Димитър Янков
Директор ТП „ДГС Средец“

(подпис)

/СЧ

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

“АГРОЛЕСПРОЕКТ” ЕООД

УТВЪРЖДАВАМ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИАГ

/...../
гр. София

**План за допълнение и изменение
на Горскостопанския план
за горските територии,
държавна собственост
в района на дейност на
ТП "Държавно горско стопанство Средец"**

област Бургас

**в частта на плана за лечебни растения
и ползване на недървесни горски продукти**

Водещ лесоинженер:
инж. Илия Ангелов /

УПРАВИТЕЛ:
инж. Румен Райков /

София, 2024
година

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Настоящата Обяснителна записка представлява **ДОПЪЛНЕНИЕ И ИЗМЕНЕНИЕ** на горскостопанския план за горските територии-държавна собственост, в района на дейност на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Средец“.

Изменението на плана се извършва въз основа на писмо от ТП „Държавно горско стопанство Средец“ с изх. рег. № СГ-02-1/22.05.24 год., вх. рег № 366/27.05.24 год. в „Агролеспроект“ ЕООД.

Горскостопанският план на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Средец“ е изработен от „Агролеспроект“ ЕООД през 2021 год. и е утвърден със Заповед № ЗАП-676/08.08.22 год. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите.

Изменението на горскостопанския план е съобразено с Наредба №18/07.10.2015 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и включва:

I. В глава I „ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ“, точка 3.3 „ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ В РАЙОНА НА ТП „ДГС СРЕДЕЦ“ СПОРЕД ХОРОЛОГИЧНИЯ АТЛАС НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ГОЛЯМАТА БИЛКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ“, след текста за последното лечебно растение Широколистен живовляк – *Pidntago major*, се добавят нови пет лечебни растения, както следва:

„- Дребноцветна върбовка (*epilobium parviflorum*) - Многогодишно тревисто растение, което образува розетка от 4-6 см дълги, върбовидни листа, близко до земята. Има изправени стъбла, дълги 30-60 см, по дължината на които са разпръснати малки цветчета с диаметър само 5-8 мм в червеникав, бледорозов или почти бял цвят. Те са като заковани върху издължените семенни шушулки, от които след разпукването изскача покритото с бели, памуковидни коси семе. Семенцата са като власинки на хвърчилка. Расте по влажните поляни в близост до реките в България. Използва се цялата надземна част на върбовката. Въздейства противовъзпалително и диуретично. Прилага се при възпаление и онкологични заболявания на простатната жлеза, пикочния мехур, пикочните пътища, бъбреците.

- Девисил (*Levisticum officinale*) - Многогодишно растение със специфичен аромат. Познат още под името Лющян, селим и северна гръкляногълтка. Подходящ за отглеждане в градината и в саксия на балкона. Отличава се със специфичен, силен аромат, свеж, сладникъв и леко пикантен вкус. Намира широко приложение и в медицината. В състава си съдържа етерично масло, дъбилни вещества, лецитин, органични киселини, смоли, фуранокумарин, захари, органични киселини и минерали, пектин и скорбяла.

- Коприва обикновена (*Urtica dioica* L.) - Многогодишно двудомно тревисто растение с четириръбесто право стъбло, високо до 30-150 см, и с пълзящо, разклонено коренище. Листата са срещуположни, продълговато сърцевидно ланцетни, назъбени, тъмнозелени, покрити, както и стъблото, с парливи корави власинки. Цветовете са дребни, зелени, еднополови и са събрани в разклонени увиснали ресисти метлицовидни съцветия в

пазвите на върхните листа. Плодът е малко и сухо едносеменно орехче. Цъфти през май-септември.

Билката действа противоревматично, усилващо, кръвоспиращо. Прилага се при болести на ставите (ревматизъм, артрит), мускулни болки, изтощаване след боледуване, изпотяване (при малокръвие), сърбеж, младежки пъпки и др.

- **Лечебна пищялка (*Angelica archangelica* L.)** - позната още като Лечебна пищялка или Ангелика представлява двугодишно тревисто растение, което има изправено стъбло, достигащо височина 100-150 см. Във върхната си част стеблото е разклонено. Листата са последователни, а цветовете са дребни, еластични със зеленикаво-бял или зеленикаво-жълт цвят. Плодът е яйцевиден и странично сплеснат. Ангеликата цъфти през месеците юни-август. Билката расте из сенчести и влажни места, край реки и потоци. Използва се като репродуктивен регулатор, за предизвикване на забавена менструация, при чревни спазми, като отхрачващо средство и за предизвикване на изпотяване, като добър диуретик и антисептик, за лечение на инфекции на пикочните пътища.

- **Самардала сицилийска (*Nectaroscordum siculum* ssp. *bulgaricus*)** - тревисто растение от семейство Лукови. Изсушена и стрита се използва като подправка. В България самардалата като подправка е най-разпространена в Старозагорска, Ямболска и Сливенска области, в цялата Източна Стара планина и особено в районите около Котел и Върбица, Странджа и района над Слънчев бряг. Расте на луковичи, от които излизат по два и повече тънки стръка на дължина до 40 см. На външен вид прилича много на някои треви, но лесно се разпознава по трискатовото си стебло. Расте в планинските райони. Берат се само листата, без да се засяга кореновата система, с цел да се опази растението до следващия сезон.“

II. В глава III „ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ДЪРЖАВНИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ“, точка 6.7 „ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ“, текстът **„могат да се добият“** се заменя с текста **„се предвижда стопански добив“**, след текста. **„18 т. гъби“**, се добавя текста **„в т.ч. 3 (три) тона трюфел (*Tuber*)“**, а след израза **„зърнастец елшовиден 20 кг**, се добавя израза **„Самардала сицилийска (листа), Лечебна пищялка (корени и плодове) и Девисил (корени и листа)“**.

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. ДОКУМЕНТИ

1. **Писмо** с изх. рег. индекс № СГ-02-1/22.05.24 год. и вх. рег № 366/27.05.24 год. в „Агролеспроект“ ЕООД., с което директорът на ТП „Държавно горско стопанство Средец“ обосновава необходимостта да се извърши изменение на горскостопанския план за горските територии-държавна собственост, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Средец“, в частта му за лечебните растения и ползване на недървесни горски продукти.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

“АГРОЛЕСПРОЕКТ” ЕООД

УТВЪРЖДАВАМ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИАГ

/ /
гр. София

**План за допълнение и изменение
на Горскостопанския план
за горските територии,
държавна собственост
в района на дейност на
ТП "Държавно горско стопанство Средец"
област Бургас**

**в частта на плана за лечебни растения
и ползване на недървесни горски продукти**

Водещ лесоинженер:
/ инж. Илия Ангелов /

УПРАВИТЕЛ:
/ инж. Румен Райков /

София, 2024
година

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Настоящата Обяснителна записка представлява **ДОПЪЛНЕНИЕ И ИЗМЕНЕНИЕ** на горскостопанския план за горските територии-държавна собственост, в района на дейност на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Средец“.

Изменението на плана се извършва въз основа на писмо от ТП „Държавно горско стопанство Средец“ с изх. рег. № СГ-02-1/22.05.24 год., вх. рег № 366/27.05.24 год. в „Агролеспроект“ ЕООД.

Горскостопанският план на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Средец“ е изработен от „Агролеспроект“ ЕООД през 2021 год. и е утвърден със Заповед № ЗАП-676/08.08.22 год. на изпълнителния директора на Изпълнителна агенция по горите.

Изменението на горскостопанския план е съобразено с Наредба №18/07.10.2015 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и включва:

I. В глава I „ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ“, точка 3.3 „ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ В РАЙОНА НА ТП „ДГС СРЕДЕЦ“ СПОРЕД ХОРОЛОГИЧНИЯ АТЛАС НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ГОЛЯМАТА БИЛКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ“, след текста за последното лечебно растение Широколистен живовляк – *Pidntago major*, се добавят нови пет лечебни растения, както следва:

„- Дребноцветна върбовка (*epilobium parviflorum*) - Многогодишно тревисто растение, което образува розетка от 4-6 см дълги, върбовидни листа, близко до земята. Има изправени стъбла, дълги 30-60 см, по дължината на които са разпръснати малки цветчета с диаметър само 5-8 мм в червеникав, бледорозов или почти бял цвят. Те са като заковани върху издължените семенни шушулки, от които след разпукването изскача покритото с бели, памуковидни коси семе. Семенцата са като власинки на хвърчилка. Расте по влажните поляни в близост до реките в България. Използва се цялата надземна част на върбовката. Въздейства противовъзпалително и диуретично. Прилага се при възпаление и онкологични заболявания на простатната жлеза, пикочния мехур, пикочните пътища, бъбреците.

- Девисил (*Levisticum officinale*) - Многогодишно растение със специфичен аромат. Познат още под името Лющян, селим и северна гръкляногълтка. Подходящ за отглеждане в градината и в саксия на балкона. Отличава се със специфичен, силен аромат, свеж, сладникъв и леко пикантен вкус. Намира широко приложение и в медицината. В състава си съдържа етерично масло, дъбилни вещества, лецитин, органични киселини, смоли, фуранокумарин, захари, органични киселини и минерали, пектин и скорбяла.

- Коприва обикновена (*Urtica dioica* L.) - Многогодишно двудомно тревисто растение с четириръбесто право стъбло, високо до 30-150 см, и с пълзящо, разклонено коренище. Листата са срещуположни, продълговато сърцевидно ланцетни, назъбени, тъмнозелени, покрити, както и стъблото, с парливи корави власинки. Цветовете са дребни, зелени, еднородни и са събрани в разклонени увиснали ресисти метлицовидни съцветия в

пазвите на върхните листа. Плодът е малко и сухо едносеменно орехче. Цъфти през май-септември.

Билката действа противоревматично, усилващо, кръвоспиращо. Прилага се при болести на ставите (ревматизъм, артрит), мускулни болки, изтощаване след боледуване, изпотяване (при малокръвие), сърбеж, младежки пъпки и др.

- **Лечебна пищялка (*Angelica archangelica* L.)** - позната още като Лечебна пищялка или Ангелика представлява двугодишно тревисто растение, което има изправено стъбло, достигащо височина 100-150 см. Във върхната си част стеблото е разклонено. Листата са последователни, а цветовете са дребни, еластични със зеленикаво-бял или зеленикаво-жълт цвят. Плодът е яйцевиден и странично сплеснат. Ангеликата цъфти през месеците юни-август. Билката расте из сенчести и влажни места, край реки и потоци. Използва се като репродуктивен регулатор, за предизвикване на забавена менструация, при чревни спазми, като отхрачващо средство и за предизвикване на изпотяване, като добър диуретик и антисептик, за лечение на инфекции на пикочните пътища.

- **Самардала сицилийска (*Nectaroscordum siculum* ssp. *bulgaricus*)** - тревисто растение от семейство Лукови. Изсушена и стрита се използва като подправка. В България самардалата като подправка е най-разпространена в Старозагорска, Ямболска и Сливенска области, в цялата Източна Стара планина и особено в районите около Котел и Върбица, Странджа и района над Слънчев бряг. Расте на луковичи, от които излизат по два и повече тънки стръка на дължина до 40 см. На външен вид прилича много на някои треви, но лесно се разпознава по трискатовото си стъбло. Расте в планинските райони. Берат се само листата, без да се засяга кореновата система, с цел да се опази растението до следващия сезон.“

II. В глава III „ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ДЪРЖАВНИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ“, точка 6.7 „ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ“, текстът „могат да се добият“ се заменя с текста „се предвижда стопански добив“, след текста. „18 т. гъби“, се добавя текста „в т.ч. 3 (три) тона трюфел (*Tuber*)“, а след израза „зърнастец елшовиден 20 кг, се добавя израза „Самардала сицилийска (листа), Лечебна пищялка (корени и плодове) и Девисил (корени и листа)“.

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. ДОКУМЕНТИ

1. **Писмо** с изх. рег. индекс № СГ-02-1/22.05.24 год. и вх. рег № 366/27.05.24 год. в „Агролеспроект“ ЕООД., с което директорът на ТП „Държавно горско стопанство Средец“ обосновава необходимостта да се извърши изменение на горскостопанския план за горските територии-държавна собственост, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Средец“, в частта му за лечебните растения и ползване на недървесни горски продукти.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ДП - СЛИВЕН
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТО ПАНСТВО СРЕДЕЦ“

8300 гр.Средец, ул. "Васил Коларов" № 92, тел.05551/33-93, факс 34-12
e-mail: dgssredets@uidp-sliven.com, web: http://www. dgssredets.uidp-sliven.com

Фн Ангелов
Фн Миле
до изготвяне
до редовен
28.05.2024

Изм. № СГ-02-1
гр.Средец, 22.05.2024 год.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
АГРОЛЕСПРОЕКТ ЕООД
ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА ИЗГОТВИТЕЛНО-ПРОЦЕСУВАЩА ДЕЙНОСТ
366024

ДО
„АГРОЛЕСПРОЕКТ“ ЕООД
ГР. С О Ф И Я

ОТНОСНО: Предложение за допълнение и изменение на ГСП на ТП ДГС Средец

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАЙКОВ,

ТП ДГС „СРЕДЕЦ“ има изготвен Горскостопански план 2021 год. /ГСП/, утвърден със Заповед 676/08.08.2022 год. на изпълнителния директор на ИАГ – София

Съгласно чл.117 ал.2 от ЗГ ползването на недървесни горски продукти, когато представлява стопанска дейност, се извършва само ако това е предвидено в утвърден горскостопански план.

В горскостопанския план на ТП ДГС „Средец“ Глава първа са описани лечебните растения, находящи се на територията на стопанството. Съгласно изискванията на Закона за лечебните растения /Обн. ДВ. бр.29 от 7 Април 2000г., изм. ДВ. бр.102 от 8 Декември 2023г./, а именно чл.50 е необходимо да се изготви за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения раздел "Лечебни растения" към горскостопанските планове и програми, съгласно Закона за горите, включващ съответната информация, съгласно чл.55 от ЗЛР.

В списъка по ГСП 2021 год. не са включени видовете Дребноцветна върбовка *Epilobium parviflorum* L., Девесил див - *Zevisticum officinale* /, Коприва обикновена *Urtica dioica* /, Пищялка лечебна - *Angelica archangelica* L и Самардала сицилийска *Nectaroscordum siculum ssp.bulgaricus*.. Видовете са повсеместно разпространени на територията на стопанството и находищата им са в добро състояние. Предвид проявен търговски интерес за ползване и доброто състояние на находищата, предлагаме същите да се допълнят в раздел „Лечебни растения“ към ГСП на ТП ДГС „Средец“.

В изпълнение разпоредбите на МЗХ, съгласно писмо изх. № 91-175/15.03.2024 год., е необходимо горскостопанския план на стопанството да се актуализира, като в раздел „Ползване на недървесни горски продукти“ да се предвиди добив на диворастващи гъби, в т.ч и трюфели и диворастващи плодове.

Съгласно посоченото писмо на МЗХ, в раздел „Планиране на недървесни горски продукти“ на ГСП следва да има изричен запис, че от горските територии – държавна собственост, се предвижда стопански добив на диворастващи гъби, в т.ч и трюфели, и

диворастящи плодове, дори и без да бъдат посочени конкретни количества, където няма налична надеждна информация за тях.

В обобщение на написаното, моля :

1. Да се допълни и изготви Раздел „Лечебни растения“ към ГСП 2021 год.;
2. Да се актуализира раздел „Планиране на недървесни горски продукти“ на ГСП, като се включат стопански добиви на лечебните растения, на диворастящите гъби, в т.ч трюфели и на диворастящите плодове, като се изпише цитирания по-горе изричен запис.

С уважение,

инж. Димитър Янков
Директор ТП „ДГС Средец“

(подпис)

/СЧ